

Kursplan

för kurs på grundnivå

Samhällskunskap I inom ämneslärarprogrammet

Social Science I for teachers

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

Kurskod: SV100L
Gäller från: HT 2017
Fastställt: 2017-06-07
Institution: Statsvetenskapliga institutionen

Huvudområde: Statsvetenskap
Fördjupning: G1N - Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd av institutionsstyrelsen vid Statsvetenskapliga institutionen, Stockholms universitet 2017-06-07.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Matematik 2a eller 2b eller 2c och Samhällskunskap 2

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
1100	Samhällskunskapsdidaktik	2.5
1200	Demokrati och politisk teori	5
1300	Svensk politik	7.5
1400	Komparativ politik	7.5
1500	Internationell politik	7.5

Kursens innehåll

Kursen utgör tillsammans med kursen Samhällskunskap II inom ämneslärarprogrammet (SV200L) en bred introduktion till ämnet samhällskunskap. Undervisningen ska introducera ett samhällsvetenskapligt tänkande och stimulera till egna analyser och problematiseringar av samhällsvetenskapliga fenomen. Samhällskunskap I inom ämneslärarprogrammet ger kunskaper om centrala samhällsproblem och begrepp. Kursen ger kunskaper om demokrati, ideologier och centrala politikteoretiska begrepp, svensk politik, relationerna mellan EU, stat och kommun samt svensk politisk historia. Kursen ger också en introduktion till jämförande studier och övergripande kunskaper om politiska och administrativa system i Sverige och andra länder, samt grundläggande kunskaper om internationell politik. Den ämnesdidaktiska delkursen löper parallellt med de övriga delkurserna och tar upp frågor om skolämnets beskaffenhet, legitimitet och samhällsfunktion samt hur det kan läras och undervisas i skolan. Den ämnesdidaktiska tråden ska stimulera till reflektion och diskussion om hur ämnesinnehållet ska omformas till undervisning i grundskolans årskurs 7-9 och gymnasieskolan.

Kursen består av fem delkurser:

Samhällskunskapsdidaktik, 2,5 hp:

Delkursen ger en introduktion till samhällskunskapsämnets didaktik och kommer att vara ett återkommande inslag i utbildningen. I sin helhet behandlar kursen samhällskunskapsämnets beskaffenhet, legitimitet och samhällsfunktion samt hur det kan läras och undervisas i skolan. I kursen belyses samhällskunskapsämnets framväxt och utveckling under efterkrigstiden, skolämnets centrala styrdokument, grundläggande ämnesdidaktiska begrepp och perspektiv kopplade till undervisning och lärande i skolan. Vidare diskuteras

centrala samhällskunskapsdidaktiska problem och möjliga förhållningssätt och överväganden. Under denna termin behandlas framförallt ämnets framväxt och funktion samt de didaktiska grundfrågorna.

Demokrati och politisk teori, 5 hp:

Delkursen ger en introduktion till studiet av demokrati och politisk teori. Kursen är tematiskt uppbyggd och fokuserar på politiska ideologier, centrala problemställningar och begrepp i såväl historiskt som samtida perspektiv. Inflytelserika och kontrasterande idéer om bl.a. demokrati, frihet, rättvisa och makt förklaras och diskuteras, liksom den politiska betydelsen av t ex kön och globalisering. Fokus i kursen ligger på självständig analys, problematisering och värdering av teoretiska texter, politiska ideologier och politisk-teoretisk argumentation.

Svensk politik, 7,5 hp:

Delkursen ger en övergripande orientering om svensk politik med avseende på dess historia, politiska kultur, styrelseskick och institutioner. Med utgångspunkt i centrala statsvetenskapliga begrepp som makt, demokrati, legitimitet, uppmärksammas viktiga händelser (formativa moment) och utvecklingsprocesser i svensk politisk historia. Det svenska styrelseskickets institutionella förutsättningar behandlas (förvaltnings- och författningspolitik).

Komparativ politik, 7,5 hp:

Delkursen syftar till att ge en introduktion till komparativ politik som studiefält. Viktiga teoretiska perspektiv och centrala begrepp inom fältet tas upp. Olika politiska system - i förhållande till formella politiska institutioner och informella aspekter av den politiska ordningen - presenteras, diskuteras och jämförs. Frågor kring såväl identitet som nationalstaters position i ett globalt sammanhang behandlas jämväl. Delkursen inkluderar en introduktion till komparativ metod samt källor till kunskaper om politiska system.

Internationell politik, 7,5 hp:

Delkursen ger en introduktion till studiet av internationell politik, internationella konflikter och internationellt samarbete som teoretiska problem. Teoretiska perspektiv och begrepp i studiet av internationell politik behandlas, liksom system- och aktörsperspektiv i analyser av internationell politik. Delkursen tar även upp internationella konflikter och samarbete i internationell politik under 1900-talet, samt utvecklingsfrågor och internationell politisk ekonomi. Slutligen behandlas frågor såsom EU som global aktör, internationella organisationers uppbyggnad och arbetssätt, samt förändringstendenser i det internationella systemet.

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på kursen ska studenten kunna:

- Redogöra för:

- framväxten av och argumenten för skolämnet samhällsvetenskap samt de centrala styrdokumenterna för ämnet och de didaktiska grundfrågorna i relation till undervisningen.
- ideologier och politiska teorier, inklusive demokratiteori, muntligt såväl som skriftligt;
- huvuddragen i svensk politisk historia, hur dagens politiska system ska förstås i ett historiskt sammanhang, grunderna i den svenska författningen och hur relationen politik-förvaltning kommer till uttryck i svensk politik;
- olika teoretiska perspektiv på komparativ politik och grundläggande aspekter av olika politiska system;
- den europeiska integrationsprocessen och huvuddragen i det internationella politiska systemets institutionella uppbyggnad, historiska framväxt och samtida förändringstendenser;

- Förstå och exemplifiera:

- hur samhällsvetenskapliga begrepp kan behandlas och problematiseras i undervisning i skolan
- ideologier och politiska teorier, inklusive demokratiteori, samt grundläggande politisk-teoretiska problem;
- centrala aspekter av svensk politisk kultur;
- olika teoretiska perspektiv på komparativ politik och aspekter av olika politiska system;
- centrala teoretiska perspektiv och begrepp i studiet av internationell politik;

- Tillämpa och använda sig av:

- grundläggande samhällsdidaktiska begrepp samt hur ämnesbegrepp kan behandlas och problematiseras i undervisning i samhällskunskap i grundskolans årskurs 7-9 och gymnasieskolan.
- grundläggande politisk-teoretiska begrepp på fenomen, händelser och teorier, både i ett historiskt perspektiv och i samtida politik;
- teoretiska perspektiv och centrala statsvetenskapliga begrepp med utgångspunkt i historiska och samtida exempel från svensk politik;
- grundläggande begrepp, teoretiska idéer och jämförande metoder på politiska system, samt fenomen och händelser relaterade till politiska system;
- teoretiska perspektiv och begrepp med utgångspunkt i historiska och samtida exempel på internationella

konflikthot och fredssträvanden.

- Värdera, jämföra och kontrastera:

- didaktiska val och undervisningsstrategier utifrån centrala styrelsedokument, aktuell utbildningsvetenskaplig forskning samt beprövad erfarenhet.
- ideologier, teoretiska perspektiv, inklusive olika teorier om demokrati vid studiet av politiska idéer, svensk politik, analys av olika politiska system samt europeisk och internationell politik.

För godkänt resultat på del av kurs Samhällskunskapsdidaktik, 2,5 hp ska studenten kunna:

- redogöra för framväxten av och argumenten för skolämnet samhällsvetenskap samt de centrala styrdokumenterna för ämnet;
- redogöra för de centrala styrdokument och de didaktiska grundfrågorna i relation till undervisningen;
- tillämpa de didaktiska grundfrågorna på skolämnet samhällskunskap;
- tillämpa grundläggande ämnesbegrepp och hur de kan behandlas och problematiseras i undervisningen;
- värdera och argumentera för didaktiska val och undervisningsstrategier utifrån centrala styrelsedokument, aktuell utbildningsvetenskaplig forskning samt beprövad erfarenhet.

För godkänt resultat på del av kurs Demokrati och politisk teori, 5 hp ska studenten kunna:

- redogöra för ideologier och politiska teorier, inklusive demokratiteori, muntligt såväl som skriftligt;
- förklara och med egna ord exemplifiera ideologier och politiska teorier, inklusive demokratiteori, samt grundläggande politisk-teoretiska problem;
- tillämpa och använda sig av grundläggande politisk-teoretiska begrepp;
- vid studiet av fenomen, händelser och teorier, både i ett historiskt perspektiv och i samtida politik jämföra, kontrastera, värdera och kritiskt granska centrala politiska teorier och argument;
- författa en självständig framställning kring ett centralt politisk-teoretiskt problem.

För godkänt resultat på del av kurs Svensk politik, 7,5 hp ska studenten kunna:

- redogöra för de institutionella grunddragen i det svenska politiska systemet samt hur detta system har förändrats över tid;
- förstå hur de centrala institutionerna i svensk politik fungerar reellt;
- redogöra för vad som är utmärkande för svensk politisk kultur samt hur denna kan förklaras;
- redogöra för viktiga historiska händelser och utvecklingsprocesser i svensk politisk historia;
- förstå vad som ligger bakom viktiga händelser och utvecklingsprocesser i svensk politik samt implikationerna av dessa händelser och processer;
- tillämpa centrala statsvetenskapliga begrepp och teorier på händelser, processer och institutioner i svensk politik.

För godkänt resultat på del av kurs Komparativ politik, 7,5 hp ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för viktiga teoretiska perspektiv och centrala begrepp inom fältet komparativ politik;
- redogöra för olika politiska system.

Färdighet och förmåga

- tillämpa viktiga teoretiska perspektiv och centrala begrepp inom fältet komparativ politik på fenomen och händelser relaterade till olika politiska system;
- jämföra och kontrastera olika politiska system utifrån relevanta teoretiska perspektiv och begrepp.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kritiskt granska och värdera argument för och emot viktiga teoretiska perspektiv inom fältet komparativ politik;
- kritiskt diskutera potentiella konsekvenser av samt för- och nackdelar med olika politiska system eller inslag i politiska system på ett underbyggt och motiverat sätt.

För godkänt resultat på del av kurs Internationell politik, 7,5 hp ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för centrala samtida teoretiska perspektiv och begrepp i studiet av internationell politik, huvuddragen i FN-systemet, EU som global aktör, samarbets- och utvecklingssträvanden samt samtida förändringstendenser i det internationella systemet;
- förstå och exemplifiera teoriutvecklingen inom ämnet internationell politik i relation till historiska och

samtida exempel på internationella konflikthot, samarbetsproblem och fredssträvanden.

Färdighet och förmåga

- uppvisa grundläggande färdigheter i att tillämpa centrala teoretiska perspektiv och begrepp i studiet av internationell politik med utgångspunkt i historiska och samtida exempel.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- värdera, jämföra och kontrastera olika teoretiska perspektiv och begrepp i studiet av europeisk och internationell politik;
- kombinera och relatera olika teoretiska perspektiv i kritisk analys av samtida problem i europeisk och internationell politik.

Undervisning

Del av kurs Samhällskunskapsdidaktik är upplagd som en återkommande seminarieriserie under kursen. Seminarier är obligatoriska. Frånvaro kompletteras med skriftlig inlämningsuppgift. Komplettering accepteras endast för ett tillfälle. Mer information om komplettering ges i samband med kursstart.

Del av kurs Demokrati och politisk teori, Svensk politik, Komparativ politik och Internationell politik baseras på föreläsningar och seminarier. Seminarier är obligatoriska. Frånvaro kompletteras med skriftlig inlämningsuppgift. Komplettering accepteras endast för två tillfällen för del av kurs Demokrati och politisk teori och för ett tillfälle per delkurs för Svensk politik, Komparativ politik och Internationell politik. Mer information om komplettering ges i samband med kursstart.

Kunskapskontroll och examination

a. Examinationsformerna varierar beroende på delkurs.

Del av kurs Samhällskunskapsdidaktik examineras genom en skriftlig individuell kursuppsats, som har formen av en skriftlig hemtentamen.

Del av kurs Demokrati och politisk teori examineras genom en skriftlig gruppuppgift och en individuell kursuppsats, som har formen av en skriftlig hemtentamen. Vid betygssättningen på delkursen viktas den individuella kursuppsatsen dubbelt i förhållande till studentens betyg på den skriftliga gruppuppgiften.

Del av kurs Svensk politik examineras genom salstentamen.

Del av kurs Komparativ politik examineras genom salstentamen.

Del av kurs Internationell politik examineras genom salstentamen.

b.

Betygssättning sker enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Otillräckligt

F = Helt otillräckligt

Del av kurs Samhällskunskapsdidaktik bedöms enligt en tvågradig betygsskala:

U = Underkänd

G = Godkänd

c. De skriftliga betygskriterierna meddelas studenterna vid kursstart.

d. För att få godkänt slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på delkurserna Demokrati och politisk teori, Svensk politik, Komparativ politik och Internationell, G på del av kurs Samhällskunskapsdidaktik, fullgjorda obligatoriska uppgifter samt fullgjord närvaro vid obligatoriska seminarier.

Bokstavsbetyget A-E omvandlas till siffrorna 5-1 och sammanräknas till ett medelbetyg där man också väger in det antal högskolepoäng som respektive del av kurs utgör av hela kursens poängantal. Betyget på hela kursen sätts således genom ett viktat genomsnitt av delar av kurserna. Gångse avrundningsregler tillämpas. Del av kurs som tillgodoräknats utesluts ur sammanvägningen för slutbetyg.

e. För varje kurstillfälle ska minst två examinationstillfällen erbjudas.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan om detta ska göras till studierektor.

Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

f. På delkurser som examineras genom hemtentamen kan komplettering av examinationsuppgiften medges om betyget är Fx och om information om att komplettering finns som möjlighet på kursen återfinns i studiehandledning för den aktuella kursen. Den kompletterande uppgiften ska i dessa fall lämnas in inom en vecka efter att kompletteringsuppgift har meddelats av examinator. Vid godkänd komplettering av brister av förståelsekaraktär: mindre missförstånd, smärre felaktigheter eller i någon del alltför begränsade resonemang, används betyget E. Vid godkänd komplettering av enklare formaliafel används betygen A-E. Komplettering medges aldrig för salstentamen.

Övergångsbestämmelser

När kursplanen är upphävd har studenten rätt att examineras en gång per termin enligt föreliggande kursplan under en avvecklingsperiod på tre terminer.

Begränsningar

Kursen får inte medtagas i examen samtidigt med sådan, inom eller utom landet genomgången kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i denna kurs.

Övrigt

Kursen hade tidigare koden SVL110.

Samhällskunskap I inom ämneslärarprogrammet ges enbart inom Ämneslärarprogram med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 och med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Kurslitteratur

Aktuell kurslitteratur anslås på institutionens webbplats på:

<http://www.statsvet.su.se/utbildning/vara-utbildningar/grundnivå/samhällskunskap/ämneslärarprogrammet>

Aktuell litteraturlista finns tillgänglig senast två månader före kursstart.